

nápadné znění § 6 a 10, lit. b, železničního koncesního zákona (nařízení ze 14. IX. 1854, č. 238 ř. z.).

Na doplněnou uvádím tyto nálezy Nejvyššího soudu:

Vážený 4697: Používá-li kdo veřejného statku způsobem nevylučujícím obecného jeho užívání (na př. umístěním odkapní roury neb otvíráním oken ve vzduchovém prostoru nad veřejným průchodem), nenabývá tím soukromoprávní držby. Vážený 3223: Důvěra v knihy veřejné chrání jen nabyvatele práv soukromých, práva veřejné nejsou předmětem vydržení. Výrok N. s. s., že jde o obecní statek a že poživací právo k němu zakládá se na § 70 čes. obec. zř., je pro řádné soudy prejudiciální. Faktický stav, vědomí uživatelů a nesprávný knihovní zápis nemohou mít za následek změny práv veřejných v soukromá. Vážený 2293: Soudu nelze rozhodovati o tom, zda jde o cestu veřejnou, a to ani jako o otázku předběžné. Vážený 1963: Zjištění, že pozemek je cestou veřejnou a že soukromníku nepřísluší k němu vlastnické právo, nelze se domáhati na soudě. Vážený 1588: Nepřípustnost pořadu práva pro žalobu, již obec jako reprezentantka veřejnosti domáhá se práva výkonu služebnosti po pozemku jako cesty veřejné.

Literatura

(v hlavním výběru).

Ulbrich: Lehrbuch des österr. Verwaltungsrechtes, 1904. Pfersche: Anliegerrechte, Österr. Staatswörterbuch, 2. vyd., I. Hoetzel: Wegerecht, tamže, IV. Hawelka: Die Rechte an öffentlichen Wegen in Österreich, 1910. Tilsch-Svoboda: Občanské právo, 3. vyd. Krémár: Základy přednášek, Vlastnictví, 1924. Krainz-Pfaff-Ehrenzweig: System des österr. allg. Privatrechtes, 5. vyd., I. Paris: Die Entschädigungsberechtigung der Adjacenten, 1881. Blume: Das Recht der Anlieger an öffentlichen Straßen, 1900. Bering: Die Rechte der Anlieger an einer Straße, Gruchotovy Beiträge zur Erläuterung des deutschen Rechts, XLIV. Loebell: Die Rechte der Anlieger an städtischen Straßen, Gruchotovy Beiträge, XXI. Koehne: Der öffentlich-rechtliche Entschädigungsanspruch der Anlieger, Archiv f. öff. Recht, XIII. Dreyer: Der Entschädigungsanspruch der Straßenanlieger, Verwaltungsarchiv, XVII, XX (velice informativní). Germershausen: Das Wegerecht und die Wegeverwaltung in Preußen, 3. vyd., I, 1907. Anschütz: Der Ersatzanspruch, Verwaltungsarchiv, V. Hatschek: Die rechtliche Stellung des Fiskus, Verwaltungsarchiv, VII. Týž: Lehrbuch des deutschen und preußischen Verwaltungsrechts, 3. vyd. O. Mayer: Deutsches Verwaltungsrecht, 3. vyd., II. Berthélemy: Traité de droit administratif, 11. vyd.

Hauriou: Précis de droit administratif, 10. vyd. Récy: Traité du domaine public, 2. vyd., I, 1894. Regray: Des faits de jouissance privative dont le domaine public est susceptible, 1900. Slovenské a podkarpatorské stavební statuty jsou otištěny ve Sbírce zákonů pro státní službu stavební, VI. sv. (vydáno péčí ministerstva veřejných prací).

Jiří Hoetzel.

Administrativní nálezy o náhradě škody

viz Náhrada škody ve veřejném právu.

Advokacie.

I. Pojem. A. jest oprávnění zastupovati z povolání strany v právních záležitostech soukromých i veřejných před soudem i mimo soud. Dřívější rozdíl mezi advokátem, který jako řečník věc strany vedle ní na soudě hájí, a prokurátorem, který jako zastupce strany na jejím místě za ní před soudem jedná, udržel se ještě ve Francii a Anglii.

Ač jest a. živnostensky výdělečnou soukromou činností, přece nepodléhá živnostenskému řádu, protože jest současně institucí státní péče o ochranu právní. Jako taková jest normována advokátními řády, stanovíci zvláštní podmínky jejího vykonávání i zvláštní její práva a povinnosti. Není však úřadem v pravém slova smyslu, proto advokáti nemají práv, povinností a ochrany veřejných úředníků.

II. Dějinný přehled. A. vznikla za hospodářského rozvoje státu, který s sebou nesl větší složitost právních poměrů a tím i právních předpisů; jednotlivce nevystačí s vlastní znalostí práva a s radami okruhu svých známých, proto hledá pomoci u těch, kdož se výlučně zabývají právem. Tak v Římě za republiky se stává udílení právní pomoci povoláním zprvu čestným, pak placeným (lex Cincia z r. 204 př. Kr. zakazující brání odměn byla zrušena pozdějším usnesením senátu, které dovolilo odměny do určitého maxima). Od III. stol. po Kr. tvoří advokáti zvláštní stav podrobený přísnému úřednímu dozoru. Nuceného zastoupení advokáty v římském procesu nebylo.

Církevní soudnictví uznává, že zájem spravedlnosti i stran žádá hájení osobou práva znalou, proto přebírá z římského práva hlavní zásady o advokátech a tyto ve sporu k zastupování stran nejen připoštlí, ba z povinnosti úřední je zřizuje